28993

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 65. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го БЕРЕЗНЯ 1948. No. 65. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 20, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

УРЯД НАКАЗУЄ ЗМЕНШИТИ ОСОБОВИЙ ЗАЛІЗНИЧИЙ РУХ НА ЧЕТВЕРТИНУ

Вашингтон, 18 березня. — З огляду на страйк вуглекопів, Бюро Оборонного Транспорту наказало зменшити на 25% особовий рух на залізницях, які вживають мягкого вугілля для своїх локомотив. Розпорядок входить в життя від півночі з неділі на понеділок, 22 березня. Тому, що припаси вугілля вичерпуються в міру дальшого тривання страйку, особовий рух може бути ще дальше обмежений. Докищо він зменшить 11% усей подорожний рух, бо лише 45% залізничих потягів вживає мягкого вугілля. Секретар торгівлі. В. Аверел Гариман, заповів, що від понеділка буде теж стриманий експорт мягкого вугілля закордон, за виїмком експорту до Канади. Оба зарядження видано на домагання Білого Дому.

ФОРЕСТАЛ ЗА ДВОЛІТНЮ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ.

Вашингтон. — Секретар оборони, Джеймс Форестал, у своїм свідоцтві перед сенатською комісією збройних сил візвав конгрес посилити оборонні засоби країни у всіх напрямах. Коли це не станеться, [illegible] бути певною навіть своєї власної забезпеки, а не то, щоб могла стримати похід Росії або стати на рятунок свободолюбних країн Европи. Члени комісії прислухувалися уважно виводам Форестала, а деякі завважали, що він мусить переконати добре загал американського населення, що такий закон є конечний, інакше годі буде його ухвалити. Деякі члени комітету твердили, що населення, радше схиляється до загального військового вишколу, а не до відновлення поборової служби. Хоч свідоцтво Форестала було загальникове, то все таки він зясував точки, які він хоче мати в поборовому законі, а саме: підвищити стан всіх родів збройних сил, а стан самої армії до 900,000 вояків; прийняти мінімальну дворічну військову службу, а коли можливе, то трирічну; поборовий вік мав би обняти 19-25 літ життя включно; покликати до служби ветеранів, які служили лише 3 місяці в попередній службі; окремо побирати до повітряної служби, щоб її відповідно поширити; подбати про резерви воєнних матеріялів.

КАРДИНАЛ ДОГЕРТІ ПРОТИ ЗАГАЛЬНОГО ВИШКОЛУ.

Филаделфія. — Кардинал Денис Догерти, найстарший прелат Католицької Церкви в Америці, заявився проти загальної військової служби в мирні часи. Він сказав, що це є проти американської традиції; що забирається найздоровших синів з праці; що наражується молодь на неморальність; що молоді хлопці при війську набираються венеричних недуг; що видатки на таку службу є велетенські. — В середу 17 березня нюйорський кардинал Френсис Спелман, як приватний громадянин, заявився за загальною службою для стримання походу комуністів.

ЖОЛІО КІРІ ПРИДЕРЖАНА НА ЕЛИС АЙЛЕНД.

Ню Йорк. — Ірена Жоліо Кірі, старша дочка співнахідниці раду, Марії Кірі-Склодовської, попала під арешт після свого приїзду літаком до Злучених Держав на запрошення Протифашистівської Ліги. Ця Ліга брала участь при висилці комуністів з Америки на боротьбу проти генерала Франка в Еспанії. Жоліо знана в наукових колах і дістала нагороду Нобеля, тому загальне здивування викликало, коли імміграційна влада придержала її негайно після її приїзду на майдан Ля Гвардія під Ню Йорком 18 березня. На інтервенцію представників французької повітряної лінії її приміщено в імміграційній стації на Елис Айленд. Голова Протифашистівської Ліги, д-р Едвард Варскі вияснив репортерам, що Жоліо приїхала збирати фонди на протифашистівських вигнанців. Варскі засуджений на пів року тюрми за погорду конгресу, коли не хотів складати зізнань перед комісією для неамериканських діянь.

КОМІСІЯ НЕАМЕРИКАНСЬКИХ ДІЯНЬ ПРИЗНАНА КОНСТИТУЦІЙНОЮ

Вашингтон. — Апеляційний Суд Злучених Держав признав, що комісія наставлена палатою репрезентантів для прослідкування неамериканських діянь, є конституційною і тому має повне право переводити допити комуністів. Рішення видав суд на відклик д-ра Едварда Варського проти засудження його на пів року тюрми за відмову складання зізнань перед цією комісією. Варскі пояснив, що відмовляє зізнань тому, що вважає комісію неконституційною. Тепер оборонець заявив, що він піде з цією справою до Верховного Суду.

ДЖОЗЕФСОН ПІШОВ НА РІК ДО ТЮРМИ.

Ню Йорк. — Леон Джозефсон, 50-літній адвокат, зголосився до відбуття однорічної кари в тюрмі, наложеної на нього за відмову зізнань перед конгресовою комісією неамериканських діянь. Його вважають за одного з провідних комуністів. Апеляційний федеральний суд потвердив присуд суду першої інстанції, а Верховний Суд відмовився розглядати його справу.

НЕ МОЖНА РОБИТИ ЗАПИСІВ ДЛЯ РОСІЯН.

Лос Анджелес. — Вищий суддя Нюком Конді не затвердив угоди, на підставі якої громадянка Росії Люкабер Покосова з Тифлісу мала дістати половину мастку по смерті Джека Саркістіяна. Суддя рішив, що в Совєтах нема приватної власности, отже вона не дістане грошей, бо їх забере совєтський уряд.

БРИТАНСЬКИЙ БУДЕНЦ

РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНОГО „ДЕЙЛІ ВОРКЕР" В ЛОНДОНІ ЗРИВАЄ З КОМУНІСТАМИ.

Лондон, 18. березня. — Під впливом останніх подій у світі, головно під впливом брутального большевицького перевороту в Чехословаччині, редактор лондонського комуністичного „Дейлі Воркер", Доглес А. Гайде, зрезигнував сьогодні зі свого посту та зірвав з комуністичною партією, обертаючись в її ворога. Гайде заявив, що він ще ніколи в житті не почувався так щасливо, як тепер, після зірвання з партією комуністичних злочинців і горлорізів. Він рівночасно виявив бажання приступити до католицької церкви, в якій вже два тижні тому охрестив своїх дітей.

У.К.К. вітає заяву през. Трумана та пригадує українську боротьбу

Ню Йорк, 18. березня. — Український Конгресовий Комітет Америки вислав сьогодні довшу телеграму до президента Трумана, вітаючи від імени американців українського роду його рішучий виступ проти совєтської загрози для вольностей і миру в світі та американські заходи до припинення цеї загрози. При цій нагоді УКК пригадує, що понад сорок-мільйонова українська нація перша впала жертвою совєтсько-російського імперіялізму вже після першої світової війни і від того часу з щораз більшим завзяттям і щораз більшими жертвами продовжує свою героїчну боротьбу за визволення. Сьогодні авангардом цеї боротьби є Українська Повстанська Армія. Український визвольний рух та боротьба проти большевизму є виразниками волі українського народу, а не совєтські агенти, що намагаються компромітувати імя України в Організації О.Д. Телеграма закінчується: „Сьогодні український національний визвольний рух робить Україну головним союзником нашої країни в совєтській сфері впливів. Згідно з принципами свободи і справедливости та в їх інтересі ми сильно взиваємо, щоби українським силам, які боряться проти совєтської тиранії, були признані ті самі можливості допомоги з американських джерел, які їх тепер гарантується іншим народам, що боряться за свою свободу та проти поширення комунізму і совєтсько-російського імперіялізму". Телеграму підписав голова УКК, Степан Шумейко.

Провід в закордонній політиці перебирають військові люди

Вашингтон, 18, березня. — Плянування тактики в закордонній політиці Злучених Держав для спинення походу Совєтів виривається з рук дипломатів і переходить в руки вояків, як про це довідується Рей Кромлі, кореспондент щоденника Вол Стріт Джорнал. Укладачі політики мають на увазі тепер три предявлення, а саме: 1. обіцяти висилку американської зброї й виряду кожній країні, як в Европі, так і в Азії, як лише вони цього зажадають для успішного поборювання комуністичних сил; 2. висилати американські військові відділи до деяких країн, як ось Греція або Китай, на знак, що Америка стоїть по їх боці у боротьбі з комуністами; 3. ухвалювати на бажання дальшу допомогу для озброєння, головно на літаки на пружинові стрільна.

У департаменті стейту військові дорадники з Білого Дому вже перебрали на себе ролю головних дорадників в закордонних справах, якими досі займалися цивільні особи. Президент Труман прийшов до висновку, що самі долари не можуть врятувати закордонні країни від комунізму і Злучені Держави мусять бути готові показати свою воєнну силу, як це зрештою вже зазначив прилюдно секретар Маршал. Він мав точніше зясувати стан в американській закордонній політиці у своїй промові в Каліфорнії в пятницю.

ЗА ПЕРЕДАЧУ АМЕРИКАНСЬКИХ КОРАБЛІВ ДЛЯ ЧУЖИННИХ ДЕРЖАВ.

Вашингтон. — Комісія закордонних справ палати репрезентантів ухвалила зміняти постанову закону, який забороняє передачу американських кораблів в чужі руки. Комісія рішила признати 200 американських кораблів таким державам, які дістануть допомогу на підставі Пляну Маршала. Передача кораблів зменшить кошти перевозу матеріялів до европейських країн на $200,000,000. Кораблі мають бути вжиті виключно на таку ціль, а не можуть бути використані для звичайних торговельних цілей.

НОВИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ НА ДОПУЩЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ ДО АМЕРИКИ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 18. березня. — З кол американського військового управління сьогодні офіціяльно заявили, що в найближчих днях конгресмен Френк Феловз, републиканець, внесе до Конгресу новий законопроект на допущення переміщених осіб (ДіПі) до Злучених Держав. Новий законопроект буде подібний до відомого законопроєкту Стратона, тільки на половину менший, бо передбачуватиме допущення 200,000 ДіПі протягом двох років. Законопроект передбачує теж легалізацію побуту 20,000 осіб, що приїхали до ЗДА нелегально під час війни.

АРАБИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ СОВЄТІВ В НАМАГАННІ СТВОРИТИ В ПАЛЕСТИНІ ЖИДІВСЬКУ КОМУНІСТИЧНУ ДЕРЖАВУ.

Лейк Саксес, Н. Й., 18. березня. — Представник Сирії в ООД, Фаріс ель-Хоурі виступив сьогодні з обвинуваченням проти Совєтського Союзу, що він намагається створити в Палестині жидівську комуністичну державу не для заспокоєння життєвих потреб жидівського народу, але для своїх політичних цілей. Свою заяву представник Сирії зложив представникам преси, покликуючись теж на повідомлення Жидівської Агенції для Палестини, яка в своєму проекті творення першого уряду жидівської держави задумує запросити до участи в ньому теж представника комуністичної партії. В самій Палестині продовжуються арабсько-жидівські бійки.

Реакція Москви на промову президента Трумана

МОЖЛИВІСТЬ НЕГАЙНОЇ АКЦІЇ БОЛЬШЕВИКІВ В ІТАЛІЇ, ГРЕЦІЇ ТА ІРАНІ.

Лондон, 18. березня. (ЮП). — Московське радіо передало сьогодні перші совєтські коментарі на виступ президента Трумана перед спільною сесією Конгресу в справі совєтської загрози для миру та необхідности збільшення американської військової сили. Московське радіо твердить, що промова президента Трумана „занепокоїла" навіть найбільш „консервативних американських політиків", таких як Генрі Волес, сенатор Тейлор, конгресмен Маркантоніо та Л. Айзексон. Значить, Москва знає на кого покликуватись. Зі самої промови президента московське радіо і преса подали тільки рекомендації президента для Конгресу, старанно оминаючи його обвинувачення проти Совєтського Союзу. В коментарах Москва намагається представити виступ президента як „головний виборчий трюк", „залякування" та „шантаж". Окрему увагу звертається на уступи з промови, в яких говориться про американські військові гарантії іншим країнам не тільки „перед зовнішньою, але й внутрішньою агресією". Підписаний оборонний союз в Брюселі Москва називає „Антикомінтернівським пактом фашистських агресорів". В дипломатичних колах рівночасно вирингають всілякі здогади щодо реакції Сталінового Політбюра на нову рішучість американської закордонної політики. В загальному вважається, що Сталін не буде дожидати, аж Америка справді переведе всю потрібну для оборони військову підготовку та буде намагатися в такій чи іншій формі захопити Італію, Грецію і Іран, створюючи з них військові бази для дальшого походу.

ЩЕ ОДНА ПЕРЕМОГА ПЕРОНА В АРГЕНТИНІ.

Буенос Айрес. — Американський амбасадор в Аргентині, Джеймс С. Брус, виявив, що голосування при виборах 7. березня виказало вдовілля з адміністрації теперішнього президента Хуана Д. Перона. На підставі дотеперішніх обчислень більшість виборців заявилася за поновний вибір Перона на президента, коли наспіє час. Досі конституція не дозволяла на поновний вибір.

СКАНДИНАВІЯ ЄДНАЄТЬСЯ ДЛЯ ОБОРОНИ

ПОЛІТИЧНІ ЗАЯВИ ПРЕМІЄРІВ ТРЬОХ СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇН.

Стокгольм, Швеція, 19 березня (АП). — Премієри трьох скандинавських країн, Швеції, Норвегії і Данії, відбули тут вчора цілоденні наради, як керівники соціяльно-демократичних партій в своїх країнах. Проте, немає сумніву, що їхні наради мали не так партійний, як головно закордонно-політичний характер, про що теж стверджується з кол, зближених до політичних керівників трьох згаданих країн. Головним предметом нарад мали бути насамперед виступ президента Трумана в Конгресі та його заява про безпосередню большевицьку загрозу для Скандинавії, а дальше — підписаний в Брюселі союз 5 західно-европейських держав та економічна конференція в Парижі в справі Пляну Маршала, в якій взяли участь теж міністри закордонних справ скандинавських країн. Після спільних нарад премієри зложили публичні заяви, стверджуючи насамперед рішучість своїх країн для оборони своєї незалежности. Вони підкреслювали „страшну загрозу нової війни" та безнадійність мирного виходу з теперішнього політичного напруження, [illegible] Премієри ствердили, що „комунізм сам виключив себе з демократичної спільноти" та став найбільшою загрозою для миру і вольностей. Згадуючи події в поодиноких країнах Европи, головно в Чехословаччині, як теж підривну роботу комуністичних пятих колон в цілому світі, премієри Скандинавських країн заявили свою солідарність з демократичним заходом та повну готовість всіми силами і засобами боронити свою волю і незалежність перед загрозою большевизму.

ВІЙСЬКОВЕ ДОПОВНЕННЯ БРЮСЕЛЬСЬКОГО ДОГОВОРУ

Париж, 18 березня. — Сьогодні тут повідомлено, що протягом найближчих двох тижнів відбудуться наради військових спеціялістів Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу для доповнення військових клявзуль підписаного в Брюселі союзу. Предметом нарад буде виміна думок та інформацій, як теж точніше обговорення спільних плянів оборони на випадок війни. З французького боку заявляють, що Америка буде точно поінформована про перебіг нарад, хоча вони мають бути таємні.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ПАРИЖІ.

Париж, 18 березня. — Сьогодні перший раз від закінчення війни представники переможеної Німеччини сиділи на міжнародній конференції, в цьому випадку на конференції 16 західно-европейських країн в справі Пляну Маршала. Німеччина була заступлена представниками трьох окупаційних властей, але в дальших радах братимуть участь в характері дорадників і спеціялістів теж представники німецького самоуправління поодиноких держав з трьох західних окупаційних зон.

ЗАКЛЮЧЕНО СОВЄТСЬКО-БОЛГАРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 19 березня (ЮП).— Московське радіо вчора повідомило про заключення в Москві совєтсько-болгарського „договору дружби, співпраці та взаємної оборони", подібне як це вже Москва зробила з Румунією, Мадярщиною та іншими своїми сателітами. Підписаний на 20 років договір передбачує головно „спільну оборону" на випадок агресії „збоку Німеччини, або будьякої іншої держави". Договір підписав Димітров і Молотов, а Сталін приглядався.

ТРИ СОВЄТСЬКІ ДИВІЗІЇ ГОТОВІ ДО НАСТУПУ НА ГРЕЦІЮ.

Атени, Греція, 19 березня.— Грецькі військові власті заалярмовані повідомленням, що на території Балканських со[illegible]стичні дивізії в силі біля 30,000 людей дожидають наказу до наступу на Грецію. Існує загальне побоювання, що Греція може впасти жертвою масового большевицького наступу швидше, ніж можна б сподіватись. Італійські комуністи вже теж заповіли створення окремого комітету допомоги большевицьким партизанам в Греції.

ДАЛЬШІ ДЕПОРТАЦІЇ БОЛЬШЕВИКІВ З ФРАНЦІЇ.

Париж, 18 березня. — Французька поліція заарештувала дальших 11 совєтських громадян, власне під час їх таємної наради в справі підривної роботи у Франції. Всіх їх з родинами негайно викинули до Совєтів.

БАЛТИЦЬКІ МАТРОСИ ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ КАРАВУЛОМ.

Стокгольм, 18 березня.—На всіх совєтських кораблях, що запливають до цих портів та на яких ще є литовські, лотиські чи естонські матроси, виставляється сильну совєтську сторожу, завданням якої є пильнувати, аби балтійці не втікали з кораблів, що вже багато разів трапилось.

ГЕН. ТЕЙЛОР ПАРАШУТОМ ВРЯТУВАВСЯ З ЛЕТУНСЬКОЇ КАТАСТРОФИ.

Берлін, 18 березня. — Сьогодні, коротко після відлету з аеродрому Темпельгоф в Берліні, американський літак С-47 почав відмовляти послуху з огляду на невиясненний ще дефект в моторі. 11 американських подорожних, включно з ген. Т. Тейлером та його жінкою, щасливо зіскочили на парашутах і ніхто з них не відніс серіознішого поранення. Безоглядно на дефект в машині, пілотові пощастило щасливо приземлитися на іншому аеродромі в британській зоні.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30. 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346 JERSEY CITY 3. N. J.

ТВЕРДЕ СЛОВО

Послання президента Трумана до конгресу дало притоку до різних коментарів в Америці й в світі. Явище природне, бо президент заговорив про найважнішу нині світову проблему: про совєтський терор та совєтську агресію. Замітне, що в Франції названо послання президента Трумана „лагідним". Це тому, бо в Франції надіялись чогось далеко гострішого, коли іде про виступ Америки проти Совєтів. Нас це не дивує. Европа, яка пережила націзм і знає, чим є і що несе большевизм, бажала б цілком позбутись тоталітаризму та московської загрози, а послання президента Трумана є тільки намаганням стримати дальшу совєтську грабіж, чи поширення совєтської сфери впливів при допомозі комуністичних пятих колон, що їх нині має кожна країна, особливо в Европі. До того президент Труман далі простягає кремлівським диктаторам руку до згоди і співпраці, а це важко зрозуміти тим, що мучаться в країнах, обнятих владою Сталіна.

Слово президента, яке впало в конгресі, не є таким „лагідним", як воно могло б видаватись, як його доповнимо тим, що сказав президент того самого дня в Ню Йорку на вечері, влаштованій айриською організацією Приязні Сини св. Патрика. Ще ні один американський президент не виступив досі так гостро проти комуністів, як це зробив президент Труман, коли підкреслив, що волів би при виборах на президента програти, ніж виграти при допомозі „Волеса та його комуністів". Хто знає, як досі бувало при президентських виборах з комуністами як „спільниками", той зрозуміє вагу слів президента. Нині комуністи не „спільники", але зрадники країни.

У посланні до конгресу президент Труман заявив, що він певен, що Злучені Держави допоможуть задержати свободу „свобідним країнам Европи". Одначе в Ню Йорку він поширив це запевнення і на це звернено загальну увагу. Президент сказав, що американському народові треба злучити свої сили „зо силою інших вільних людей у цілому світі, які, подібно як і ми, вірять в свободу і справедливість та в гідність людини". Ці слова президента вияснюють тепер у такий спосіб, що вони відносяться до цілої Европи, як і до Далекого Сходу, та заповідають американську допомогу всім народам, які боряться з комунізмом.

Президент заявив у своїм посланні, що допомога Европі та скріплення мілітарної сили Злучених Держав, це тільки засоби для вдержання миру і міжнародної забезпеки. Але в Ню Йорку пояснив, що ми маємо тепер до діла з конфліктом між свободою і тиранією, а Америка є за свободу. Угодовість, казав, президент, миру не вратує і тиранії не усуне, але може це зробити сила. Звідси вимога скріпити себе теж і мілітарно.

Думаємо, що як на перший проти-совєтський виступ, президент сказав багато. Тепер, покликуючись на його слова, можна не тільки загроженим Совєтами народам, але й ними вже давно поневоленим звертатись до Вашингтону за допомогою в боротьбі з московською тиранією. По тім, як Вашингтон віднесеться до таких прохань, пізнаємо властиву силу „твердого слова" президента.

Злучені Держави Америки — головний оборонець світу

З ВИСТУПУ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА НА ПРИЙНЯТТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИЯЗНИХ СИНІВ СВ. ПАТРИКА.

Того самого дня 17-го березня, як президент Труман виступив зі своїм історичним посланням перед спільною сесією Конгресу, інформуючи його про критичне положення в Европі та рекомендуючи конкретні заходи для привернення миру і політичної стабілізації в світі, він кілька годин пізніше взяв участь у великій параді в Ню Йорку з нагоди традиційного айриського Дня св. Патрика. Ввечорі президент Труман взяв участь в прийнятті, влаштованому Товариством Приязних Синів св. Патрика та знову виголосив промову в справі міжнародного положення та американської закордонної політики.

На вступі своєї промови президент Труман коротко зупинився над самим Товариством св. Патрика, підкреслюючи, що не один з його Синів записав славну сторінку американської історії.

В дальшому, президент Труман ще коротко зупинився над пунктами своєї промови у Вашінгтоні з того ж дня та своєї рекомендації для Конгресу, доповнюючи все це деякими подробицями та прикладами. Переповівши історію деструктивної політики „одної нації" — Советського Союзу в Організації Обеднаних Держав та в інших випадках, президент говорив:

...„Дозвольте мені навести один приклад.

Приблизно один рік тому секретар стейту Маршал запропонував европейським націям опрацювати спільний плян відбудови з воєнних руїн. Шіснадцять націй підхопили пропозицію та погодились щодо реалістичного пляну, що став базою програми европейської відбудови, яку тепер прийняв Конгрес.

Але тут знову одна нація підривала спільні зусилля. Ця одна нація заборонила своїм слабшим сусідам включитися в Плян Маршала: вона робить все, що тільки в її силі, щоби не допустити до здійснення цего пляну.

Це ще не все. Ця одна нація постійно поширює свою контролю на своїх сусідів. Це справді трагічний рекорд: Латвія, Литва, Естонія, Польща, Румунія, Болгарія, Югославія, Албанія, Мадярщина. А тепер ще Чехословаччина. Одна за другою кожна з них попала під панування цеї одної нації.

Але і це ще не ціла історія. Бо ця одна нація тепер поставила свої домагання Фінляндії. Її закордонні агенти боряться в Греції та докладають всіх зусиль, щоби підірвати свободу в Італії.

Вільні люди в кожній країні запитують: „Куди це все веде?" „Коли це все скінчиться?"

Сьогодні ввечорі я ще не можу вам дати простої, чи легкої відповіді. Але я можу висловити моє тверде переконання, що в цій хвилині історії віра і потуга Злучених Держав є могутньою силою для відвернення війни та встановлення миру. Наша віра і наша могутність мусить бути безсумнівно ясно представлена світові..."

В дальшому президент Труман ще коротко зупинився над зарекомендованою ним Конгресові справою загального військового вишколу та тимчасової поборової служби і продовжував:

„Злучені Держави в своєму рішенні злучити мир зі свободою не є самі. Багато націй і багато мільйонів людей по цілому світі поділяють нашу відданість справі волі і справедливости. Доказом цего факту є постійна співпраця 16 европейських країн, які намагаються спільно собі допомогти та допомогти одна одній.

Ще більш знаменною є акція пятьох вільних націй Европи, які кілька годин тому підписали в Брюсель договір, на підставі якого вони працюватимуть для економічної єдности і спільної оборони своєї свободи. Тут важливо завважити, що цей договір повністю погоджується з чартером Обеднаних Держав та вміщується в побудові Обеднаних Держав. Добра воля свобідних націй з довгою історією минулих розбіжностей зєднатися разом в теперішньому союзі є найбільш надійною познакою в сьогоднішній Европі.

Згідність народу Злучених Держав прийняти нашу нову позицію світової відповідальности є в такій самій мірі надійною. Деяким людям безпосередньо після другої світової війни було важко усвідомити собі, що ми вже ніколи не зможемо замкнутися за Атлантиком і Тихим Океаном, залишаючи охорону демократії і свободи нашим приятелям закордоном. Але швидкий розвиток подій повністю унагляднив нашу нову ролю. З малими тільки виїмками наш нарід тепер розуміє, що Злучені Держави стали головним опікуном вільного світу.

Для виконання цеї відповідальности ми мусимо зберегти нашу силу: військову, господарську і моральну. І ми мусимо злучити нашу силу зі силою інших вільних людей в цілому світі, що як і ми вірять в свободу, справедливість і гідність людини".

Так треба розуміти теж рекомендації президента Трумана для Конгресу. В дальшому президент говорив про наші внутрішньо-політичні справи, зупиняючись на облудній пропаганді комунізму та „його" Генрі Волеса, за співпрацю яких він не тільки не дбає, але виразно її не бажає, бо вона означалаб тільки поразку. Президент волить поразку у виборах, ніж мав би злучитися з Волесом та його комуністами. Президент Труман ще підкреслив великий риск, який на себе бере Америка в своїй міжнародній відповідальності, але він переконаний в правильності американської політичної лінії й вважає її за єдине спасення для демократії, для свободи та для світу. Президент закінчив свою промову вірою в Бога, в свободу й справедливість, яка разом з іншими віруючими людьми допоможе нам збудувати тривкий і справедливий мир.

МІСТЕРІЇ ДОВКОЛА ДП.

(Лист з Европи).

Паки і паки..., — хочеться сказати, коли згадуєш недолю наших братів і сестер, що опинилися під опікою міжнародних організацій в Европі: перше — УНРРА, тепер — ІРО. Відома річ: кожну найблагороднішу ідею можна перекрученням довести до безглуздя. Ми бачимо в діяльності УНРРА і бачимо тепер у роботі її наслідниці — ІРО.

УНРРА була задумана, як організація допомоги і репатріяції. По закінченні війни американці та англійці відразу не зорієнтувалися, що є два роди репатріянтів: одні — з країн несоветських, що радо вертаються додому, до своїх родин; другі — з країн, підлеглих Советському Союзові. Ці верталися додому з немалими сумнівами, а советські громадяни що Москва нікому не прощає, з великим страхом, бо знали, хто не поступає так, як Сталін приказує. Серед персоналу УНРРА зібралося немало комуністів або засліплених прихильників Советського Союзу. Вони всяким способом вишукували в таборах для ДП советських громадян і старалися нахиляти їх до повороту на батьківщину. Всяка пропаганда проти репатріяції уважалася за злочин і порушення міжнародних договорів. Скільки людських трагедій відбулося в таборах для ДП в цей час! Зі страху, що прийде насильна репатріяція, тисячі людей поїхали під владу Сталіна, інші тисячі покінчали життя самогубством. Це все наслідки умови в Ялті...

Замісць УНРРА прийшла ІРО. Здавалось би, вже пора б забути про репатріяцію, а дати нещасним людям притулок і працю в котрійсь вільній країні світу. Але — на жаль — ще йдосі в ІРО сидять люди вчорашнього дня". Наприклад, діячі ІРО подають думку, що здорових, придатних до праці людей треба переселити в ті країни, що дадуть їм роботу, а старих і недужих — репатріювати! Це не жарт і не злобна вигадка, а сумний факт: з такими пропозиціями виступають службовики ІРО на пресових конференціях.

В таборах для ДП харчування недостатнє. Чому? Річ ясна: велику частину допомоги для ДП пожирає бюрократичний апарат. Члени цього апарату міцно засіли на своїх місцях; вони просто незаінтересовані в тому, щоб ДП виїздили з Німеччини. Бо що буде робити цей добре плачений апарат, коли ДП повиїздять? Треба буде шукати іншої роботи замісць теперішніх синекур. Найідеальніше рішення для цього апарату було б таке: дозволяти виїзд невеликому числу людей, а тимчасом народяться в таборах нові ДП, і так службовці ІРО мали б роботу на ціле століття!

Наслідком недостатнього харчування в таборах серед ДП ширяться недуги. Проти цього протестують ДП, жертви Гітлерового насильства. Але збоку апарату ІРО не робиться нічого для поліпшення стану ДП. Навпаки, пробують „зацитькати" таборян: мовляв, коли будете голосно кричати про голодування і недуги, то біда вам буде, бо хворих, знесилених людей не прийме до себе ніяка країна як своїх імігрантів...

Обіцяє ІРО вирішити проблеми ДП за 2—3 роки. Але є „перікулум ін мора" (небезпека через відкладання). Хто поручиться за мир і спокій в Европі? Коли б вибухла війна, то на початку Сталін легко захопив би не тільки Німеччину, але й Францію. Табори ДП перші були б жертвою большевицької помсти. Вже тепер комуністи ведуть шалену пропаганду серед німців: мовляв, ДП винні за всі труднощі, в яких тепер перебуває Німеччина.

Справа ДП вимагає негайного вирішення. Хоч би від цього потерпіли інтереси і заробітки апарату ІРО. ДП готові підписати навіть зобовязання: давати частину своїх заробітків у нових країнах протягом 5 років на повну платню тим урядовцям, коби тільки ці добродії визволили нас від своєї опіки і випустили з таборів на волю, до нормального життя і свобідної праці.

Д. П.

Европа для свого видужання

Створення Союзу 5 держав Західної Европи й порозуміння 16 держав для відбудови свого життя, при допомозі Пляну Маршала з Америки ставить питання, чи все це може існувати лише за підтримкою Злучених Держав чи може згодом вдержиться у своїх власних силах. Наголовки американських газет про страйки в Европі, інфляцію, голод, політичні переміни і комуністичні конспірації залишають на читачах враження, що в европейських країнах взагалі припинена творча праця, а люди живуть лише з ласки американців. Це ж уже третій рік минає від покінчення другої війни, а зміни на ліпше в Европі не видно! Так виглядало б. Під таким враженням був теж останній вашингтонський конгрес і тому виїхала з його доручення до Европи на студії тамошніх відносин окрема комісія під проводом репрезентанта Крисчіена А. Гертера. Отже від нього почули інші члени конгресу, а за ними теж і газетні кореспонденти щось інше. Гертер прийшов до висновку, що наша американська допомога властиво не буде вжита для ратунку Европи, а на викінчення европейської самодопомоги.

Загальна оцінка така, що европейські країни доказали справжнього економічного чуда впродовж останніх трьох років. Лише останнього року випродукувано в Англії Бельгії, Данії, Норвегії і Швеції більше виробів ніж в останньому році перед війною. У війною знищеній Франції в 1944 р. вироблено продуктів 41 відсотків загальної продукції у передвоєннім часі. При допомозі лише деяких американських приладів і через направки порозбиваних машин та фабрик, а теж через наборзі уставлений виряд, французи виробляють тепер уже 95 відсотків передвоєнної продукції.

Італія виглядала цілковито знищена в 1945 році. Фабрична продукція виносила тоді лише 15% передвоєнної продукції, а тепер вона вже всилі виробити 70% колишніх промислових виробів. При кінці війни в Голандії кожна третя машина була розбита або вкрадена німцями з фабрик, а при допомозі Америки тепер та країна виробляє 105% своєї передвоєнної продукції. Бельгійська промисловість в 1947 році виказала 7% надвишки над своєю передвоєнною продукцією.

Відбудову фабричного життя згадується тут лише як приклад, в якім напрямку і з яким поспіхом іде відбудова одної країни за другою. А треба звернути увагу, що залізничі шляхи західної Европи цілковито знищені. Візьмімо лише залізничний виряд у Франції: рейки, вози, фабрики для будови й направи возів — все те було знищене на 50%; в Італії знищення виносило на 45%, в Голандії на 92%, в Бельгії на 60%. Останнього року при якій-такій допомозі з Америки ці залізничі шляхи перевезли більше подорожних і набору ніж в 1938 р.

(Докінчення на стор. 3-тій).

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

ПРОБЛЕМА ХЛІБА

Оповідання

2)

Я вже повертаюся з своєї спекулянтської подорожі. Але сумний мій поворот...

Події склалися для мене фатально. Ті речі, що їх вимінювали на пуд борошна, я віддавав за десять фунтів. Я не міг ані говорити з селянами, ані торгуватись. Мене охопило почуття страшенної огиди до того, що я робив, і я постановив якнайшвидше здати свій крам хоч абияк, щоб закінчити цю брудну справу. І, врешті, дістав далеко менше, ніж міг би купити в місті за ті гроші без ніякого клопоту.

З невеличким лантушком я повертався з села до невеличкої станції, мов робітник, що докінчує працю, яку йому загадано було.

А тут нас оточили червоноармійці й одібрали все, що ми, спекулянти, мали були. Був як раз час збирання харчподатку, і не можна було вільно возити харчі. Але дивно не те. Дивно те, що через годину дехто дістали свої харчі собі назад. Я знаю, як то скоїлось: там благали, жінки віддавались, чи, принаймні, погодились оддатися.

А я благати неміг, і найменше вже — віддатися!

І от, голодний, без грошей, без харчів, я сиджу під жовтими деревами й на мене стелеться їхній мертвий лист.

∴

Вже дома. Доїхав щасливо, але пригода, яка цікава пригода!

Сидівши там на станції, я, звичайно, захотів їсти. І дедалі то більше. Треба було щось почати. Я пішов до вокзалу. Властиво, до того місця, де був колись вокзал, і де тепер підвищувався тільки незграбний мур, а навкруг його купою лежала неприбрана цегла. Хтось наступав, хтось відступав — і вокзал зруйновано. Поруч із глини зліплено хижу, де стоїть телеграфний апарат. Навкруги спекулянти, що їм довгенько таки доводиться чекати потягу, порили собі землянки і там живуть. Маленьке підземне місто з своїми звичаями й законами.

Бачивши страви, що варилися, я ще дужче захотів їсти. Голод опанував мене, і я тремтів як закоханий напередодні обіймів. Знічевля й з нудьги я пішов просто в степ. Потяг повинен був бути через шість годин, та чи й буде ще, бо мав бути тому два дні.

Навкруги все скошено й жовто. Похмура одноманітність нагонить нестому. Сонце пече. Кожний крок дзвенить у голові колючим ударом. Я йду, і повз мене поволі плазує земля.

Врешті, я натрапив на баштан. Кавуни й дині лежали ще на огудині, і самий їхній вигляд зняв у мені всередині цілу завірюху. В роті пересохло і в голові потямаріло. Я нахилився, взяв камінюку на випадок собаки й посунув на баштан.

Перший-ліпший кавун, що я його схопив, був нестиглий, але я не міг утриматись, почав тремтячими руками видирати його тепле, соковите м'ясиво та зопихати собі в рот.

Пожерши його, я вже не мав сили взятися до другого. Страшенна притома опанувала мене, і я витягся на землі. По обличчі мені котився масний піт, мішаючися з липучим кавуновим соком. Розкинувши руки, я лежав під палючим сонцем, чисто змокрілий, заплющивши очі.

Не знаю, чи швидко я опритомнів. Мене штовхано й бито. Схопившись, я побачив сивого діда, що цюкав мене ціпком і скажено лаявся:

— А, ворюго, волоцюго...

Я вирвав йому з рук ціпок, не розуміючи, за що мене бито. Тоді дід кинувся на мене й схопивши за горло рукою. Я хекнув і, почуваючи, що млію, добув із кишені прихований на собаку каменюку та шерехнув нею діда по голові. Він захарчав і впав.

Перемога збадьорила мене. Нахилившись, я зв'язав дідові руки очкуром і засміявся. От так пригода!

Тоді тільки я зрозумів, що дід-баштанник спіймав мене на злочині. Он і курінь, що я його не примітив раніше в улоговині. Тільки-но я побачив той курінь, в мене все затремтіло, і я знову відчув у собі голод, як важке жало. Там у куурені, напевно харчі!

Я біжма побіг — і не помилився. На моє щастя, дідові, видимо, недавно принесено їжу. Знайшов цілу добренну паляницю, шматок сала, яечка й пшоно. Підобідавши добре, а решту загорнув у хустку й пішов геть, наспівуючи.

Дорогою мені спало на думку, що личить перепросити діда за неприємності й з'ясувати йому якнайпростіше, що, врешті, ніхто з нас не винний: життя нас звело, змусило побитися, і коли вже нарікати, то тільки на життя. А ми, як ми розумні, маємо стиснути тепер одне одному руки, закурити цигарку й любо погомоніти.

Приступивши до діда, я побачив, що він чисто плаває в крові. Годі йому дихати — я таки добре стуконув його! Таким способом, на землі відбулося ще одне загубство.

Ще я тримаюсь. Єсть ще з півпуда борошна. Їм я самий хліб, курю махорку, та й то обмежено.

∴

(Дальше буде).

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ від 1. липня 1947 р. до 31. грудня 1947 р.

В день 1. липня 1947 р. було повнолітних членів	35,010
Прибуло за 6 місяців	1,462
Разом	36,472
Відійшло за 6 місяців	728
Остає	35,744

Значить, що за останній пів рік У. Н. Союз збільшився на 734 повнолітних членів.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

В день 1. липня 1947 р. було всіх дітей	12,089
За останній пів рік прибуло нових	1,059
Разом	13,148
За останній піврік відійшло	610
Остає	12,538

Молодечий Департамент збільшився за 6 місяців на 449 членів.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА від 1. липня до 31. грудня 1947 року.

ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Липень	$124,466.01	Липень	$147,591.89
Серпень	97,885.76	Серпень	99,873.25
Вересень	246,855.26	Вересень	149,501.17
Жовтень	218,668.02	Жовтень	264,899.35
Листопад	96,733.46	Листопад	126,742.68
Грудень	154,901.61	Грудень	80,885.97
Разом	$939,510.12	Разом	$869,494.31

З місячних вкладок від членів	$432,571.23	$432,571.23
Відсотки від бондів	91,640.38	
Відсотки від морґеджів	19,342.09	
Відсотки від членських позичок	5,486.03	
Відсотки з банків	41.62	
Заробок на бондах	12,245.94	
Чищі від реальностей	26,023.69	
Разом від інвестицій		154,761.75
Приходи друкарні і книгарні	50,293.51	50,293.51
Сирітські части	3,137.85	3,137.85
Зворот позичок до народного фонду	33.28	
Продаж книжок в англійській мові	348.64	
Разом зворотів до народного фонду		381.92
З переносу резерви за переписаних членів з мол. деп	5,599.65	
З переносу резерви за переписаних членів зі старого до нових родів обезпечення	1,029.91	
Разом		6,629.56
Зворот нагороди секретарям з молодечого департаменту	6,704.03	
З переносу відсотків від інвестицій і втрат	2,881.52	
Зворот втрат і заробок при продажі реальности	600.00	
Зворот дивіденди, нагороди за нових членів і т. п.	452.08	
Підвищено вартість інвестицій в бондах	50.65	
З переносу інших фондів з молодечого департаменту до старших членів	13.65	
Продаж платничих книжечок	7.50	
Продаж ювілейної книги	4.00	
Разом звороти і інші виплати		10,713.43
Інвестиції:		
Сплати і продаж бондів	209,000.00	
Сплати морґеджів	38,818.15	
Сплати членських позичок	22,603.87	
Продаж реальности	3,400.00	
Обнижено вартість інвестицій в реальностях	3,000.00	
Піднесено вартість інвестицій в реальности	400.00	
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	2,705.02	
З переносу на обниження вартости машин в друкарні	1,075.83	
Разом		281,002.87
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1947 р.		$939,510.12

РОЗХІД:

Виплати з посмертних фондів	$175,917.79	$
Виплати з адміністраційного фонду	159,667.55	
Виплати з резервового фонду	411.66	
Виплати з конвенційного фонду	6.34	
Виплати з фонду запомогового	13,959.65	
Виплати з фонду народного	2,525.00	
Виплати з фонду сирітського	2,886.62	
Виплати з фонду Згоди Братств	1,413.93	
Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности	633.02	
Разом		357,421.56
Інвестиції:		
Інвестовано в бондах	498,282.40	
Інвестовано в морґеджах	3,000.00	
Позички членам	10,390.35	
Піднесено вартість інвестицій в реальности	400.00	
Разом інвестовано		512,072.75
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1947 р.		$869,494.31

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 30 червня 1947 року осталася	$ 366,114.53
Прихід за шість місяців	939,510.12
Разом	$1,305,624.65
Розхід за шість місяців	869,494.31
Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. остається	$ 436,130.34

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

БІЛЯНС:

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 436,130.34	Посмертний фонд нових родів обезпечення	$8,140,805.35
Морґеджі	818,282.09	Адміністраційний фонд	193,309.36
Бонди	6,897,202.61	Конвенційний фонд	29,246.04
Позички членам	392,875.71	Запомоговий фонд	131,829.49
Реальности	233,500.00	Народний фонд	8,260.83
Друкарня	5,116.68	Посмертний фонд старого роду обезпечення	76,329.51
		Резервовий фонд	14,762.30
		Сирітський фонд	82,264.95
		Фонд обезпеки інвестицій і смертности	94,463.88
		Фонд Згоди Братств	11,835.72
Разом	$8,783,107.43	Разом	$8,783,107.43

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТМЕНТ.

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
Липень	$14,389.54	Липень	$ 4,547.90
Серпень	11,261.76	Серпень	22,419.42
Вересень	13,690.88	Вересень	14,717.37
Жовтень	13,594.23	Жовтень	14,920.26
Листопад	13,171.46	Листопад	3,479.31
Грудень	19,873.70	Грудень	8,478.88
Разом	$85,981.57	Разом	$68,563.14

ПРИХІД:

З місячних вкладок від членів	$72,046.10	$72,046.10
Відсотки від бондів	9,644.67	
Відсотки від морґеджів	1,215.19	
Разом від інвестицій		10,859.86
Звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда)	80.70	
Інші звороти	31.08	
Разом інші звороти		111.78
Інвестиції:		
Сплати морґеджів	2,560.44	
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	401.08	
З переносу на підвищення інвестицій в бондах	2.31	
Разом		2,963.83
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1947 року		$85,981.57

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного	$ 9,414.86	$
Виплати з фонду адміністраційного	18,770.97	
Разом		28,185.83
Інвестиції:		
Інвестовано в бондах	40,377.31	40,377.31
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1947 року		$68,563.14

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 30. червня 1947 р. осталася	$ 47,997.25
Прихід за шість місяців	85,981.57
Разом	$133,978.82
Розхід за шість місяців	68,563.14
Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. остається	$65,415.68

БІЛЯНС.

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 65,415.68	Посмертний фонд	$794,164.10
Морґеджі	47,845.80	Адміністраційний фонд	50,489.82
Бонди	731,392.44		
Разом	$844,653.92	Разом	844,653.92

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ.

ПРИХІД:

за час від 1. липня до 31. грудня 1947 року.

Відсотки від бондів	$ 482.45	$
Заробок на бондах	197.50	
Разом від інвестицій		679.95
Продаж бондів	4,000.00	4,000.00
Разом прихід		$4,679.95

РОЗХІД:

Інвестовано в бондах	$4,043.20	$
Відсотки на закуплених бондах	5.67	
Разом		4,048.87

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем 30. червня 1947 р. осталася	$ 168.64
Прихід за шість місяців	4,679.95
Разом	$ 4,848.59
Розхід за шість місяців	4,048.87
Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. остається	$ 799.72
Інвестиції в бондах	44,230.65
З кінцем 31. грудня 1947 р. остається в тім фонді	$45,030.37

ЗВІТ З ФОНДУ бл. п. С. ЯДЛОВСЬКОГО.

ПРИХІД:

Відсотки від бондів	$ 31.53	$
Відсотки з банку	4.25	
Заробок на бондах	98.75	
Разом від інвестицій		134.53
Продаж бондів	2,000.00	2,000.00
Прихід за шість місяців		$2,134.53

РОЗХІД:

Інвестовано в бондах	$2,023.30	$
Відсотки на закуплених бондах	5.33	
Разом		$2,028.63

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем 30. червня 1947 р. осталася	$ 583.55
Прихід за шість місяців	2,134.53
Разом	$2,718.08
Розхід за шість місяців	2,028.63
Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. остається	$ 689.45
Інвестиції в бондах	2,523.30
З кінцем 31. грудня 1947 р. остається в тім фонді	$3,212.75

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		$35,459.98	$35,459.98
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	18,354.69	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't.		22,617.80	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Svoboda	6,763.61	47,736.10
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	18,320.59	18,320.59
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	7,422.03	7,422.03
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	100,890.68	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend	6,351.50	107,242.18
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	35,345.61	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	16,594.59	51,940.20
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	11,702.71	11,702.71
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	1,865.58	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	250.89	2,116.47
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	50,932.76	50,932.76
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	59,019.81	59,019.81
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		37,147.21	37,147.21
Ukrainian Savings Co.	Cleveland, O.		Sav. Dept.	Mort. Fd.	5,592.18	5,592.18
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	1,498.12	1,498.12
				Total	$436,130.34	$436,130.34

Готівка молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	$ 8,343.12	$ 8,343.12
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	1,002.71	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	325.47	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		829.71	2,157.89
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	21,266.22	21,266.22
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		4,651.06	4,651.06
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		14,856.86	14,856.86
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't		13,913.39	13,913.39
Chase National Bank	New York, N. Y.		Dividend Acc't	Dividend	227.14	227.14
				Total	$65,415.68	$65,415.68

Заморожений банк 1947 р. виплатив 5% дивіденди.

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	799.72	799.72

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	689.45	689.45

ЗІСТАВЛЕННЯ БІЛЯНСУ

старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу 31. грудня 1947 року.

Стан чинний:			Стан довжний:		
Готівка	$ 501,546.02	5.21%	Посмертний фонд нових родів обезп.	$8,140,805.35	84.55%
Морґеджі	866,127.89	9.00%	Адміністраційний фонд	193,309.36	2.01%
Бонди	7,628,595.05	79.23%	Конвенційний фонд	29,246.04	0.30%
Реальности	233,500.00	2.42%	Запомоговий фонд	131,829.49	1.37%
Позички членам	392,875.71	4.08%	Народний фонд	8,260.83	0.09%
Друкарня	5,116.68	0.06%	Посмертний фонд старого роду обезп.	76,329.51	0.79%
			Резервовий фонд	14,762.30	0.15%
			Сирітський фонд	82,264.95	0.85%
			Фонд обезпеки інвестицій і смертности	94,463.88	0.98%
			Фонд Згоди Братств	11,835.72	0.12%
			Посмертний фонд Мол. Департаменту	794,164.10	8.25%
			Адміністраційний фонд Мол. Департ.	50,489.82	0.54%
Разом	$9,627,761.35	100.00%	Разом	$9,627,761.35	100.00%

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела основну контролю майна, діловодства, господарки та організаційного життя У. Н. Союзу в днях від 15-го до 21-го березня 1948 р. та отсим стверджує, що знайшла все те в доброму стані і порядку.

Дмитро Капітула, Вол. Гірняк, д-р А. Т. Кібзей, Іван В. Іванчук, Степан Куропась.

Европа для свого видужання

(Докінчення зі стор. 2-гої)

Головним промислом в Голандії було пароплавство. В континентальній Европі місто Ротердам було найбільшим портом. Відступаючі німці здемолювали 80% всіх портових уладжень, а спостерігачі записали Ротердам як невідкличнo знищене місто. Вони не розуміли бадьорости людей при відбудові знищеного життя. Ротердам є всилі примістити в своїх магазинах на 100% кількости збіжжя з передвоєнних часів, а теперішні корабельні доки придатні уже на 94% в порівнанні з передвоєнними. Так само торговельна фльота відбудована тепер в Ротердамі на 83%.

У подібнім темпі йде відбудова хліборобського життя, хоч в Західній Европі воно опиралося у великій мірі на машиновій праці. Тесаме пізнати в Норвегії. Загалом можна ствердити, що европейці з запалом взялися до праці, щоб створити нове життя на руїнах старого.

Треба теж подивляти самопосвяту, з якою люди переводять роботи. Так напр. французький пересічний робітник дістає ще тепер половину тієї порції мяса, яку діставав підчас німецької окупації, а хліба дістає на 200 грамів менше ніж діставав за німців. У передвоєннім році французький робітник працював пересічно 29 годин тижнево, а в 1916 році він добровільно згодився працювати 44 годин, потім 45, а потім і 49 годин в міру того, як діставав матеріяли до продукції.

Те, що діється у Великій Британії просто подиву гідне і з Британії приходить до Злучених Держав більше і докладніші вісті про цю працю ніж з континентальної Европи. Як показник хай послужать такі інформації:

В третьому році після першої світової війни в Англії вибух вугілляний страйк, під час якого треба було посвятити 58,000,000 невипродукуваного вугілля. Три роки після другої війни англійські робітники добровільно зрезигнували з 5-денного тижня праці (по 35 годин), щоб стати до Битви за Продукцію. Вони кинулися видобувати вугілля машинами, які працюють безупину. З кінцем 1947 року британські вуглекопи видобували більше вугілля ніж в котрім небудь з останніх 5 років. Подібне можна сказати про Францію та про країни Бенелюксу (Бельгії, Голандії, Люксембургу).

Три роки після покінчення другої війни ще не здійснена ідея Злучених Держав, але кілька приготувань зроблено, щоб ідею здійснити? Впродовж останніх трьох років переведено такі велетенські економічні переміни, які дають тепер підстави вірити в кращу Европу. Треба узяти лише під увагу знесення мита між країнами Бенелюксу, яке послужило взірцем для дальшого переведення подібного зближення між західними державами до заведення справжнього обєднання націй та народів. Ще недавні непереєднані вороги, Італія й Франція, тепер опинилися в сердечнім збратанні, все одно з яких причин.

Та треба памятати, що оце диво треба завдячувати не лише безупинним погрозам збоку Москви, але теж і безупинному заохочуванні збоку Америки. Щойно в будучності можна буде зрозуміти американську моральну допомогу, яка йшла впарі з матеріяльною. У цій витривалости американців лежить теж і надія світу у змаганні до самозбереження. Очевидно, що все це вдержиться і розвинеться тільки тоді, коли Европа позбудеться ще й кремлівського тоталітаризму.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТЕПЕР УЖЕ ПІЗНАЛИ ПРАВЛІННЯ МОСКВИ

Пригадую собі, як то я давно перебував у Чехії, в місті Младо-Болеслав. Це було ще за Австрії. Чехія — прекрасна країна. Між чехами було мені дуже добре і не можу сказати злого слова про них, бо нарід культурний і гостинний. Нас називали „рускими". Зате дуже не любили вони німців, прямо ненавиділи їх. Тому мені так дивно було, коли я тепер вичитав в газетах, що чехи втікають з рідної землі сотками на — німецьку землю. Це щось таке, в що навіть годі повірити. Читаю, що багато їх вивтікало до німецького міста Регенсбургу, себто в те саме місце, де перебуває тепер моя рідня на скитальщині, сестра і шурин.

Подумав я собі: Втікли чехи з рідної землі на німецьку зо страху перед „рускими", яких так величали. Як я був в Чехії, то чехи не хотіли тоді відрізняти українців від росіян. Як одних, так і других називали однаково „рускими" і „братами слов'янами". Ми їм перш то толкували, що українець і росіянин не є те саме, та що Росія гнете українців, але вони в те не вірили. Щойно тепер, як припускаю, уже пізнали ріжницю і щойно тепер зрозуміють, чому українці проти Росії, чому Україна хоче бути за всяку ціну незалежною та правити сама собою без опіки „старшого брата".

Ми, українці, не тішимось з нещастя чехів. Ми тільки могли б мати жаль до таких великих людей, як Масарик чи Бенеш, що вони добре не пізнали Росії й завчасу не освідомили своїх земляків, що їх жде, коли б так Росія простягла руку аж по Прагу. Це вони повинні були добре бачити, як терпів український нарід під Росією, а ще зокрема під кремлівською, червоною владою. Та й це пропало, не вернеться. Тепер уже маю надію, що чеський нарід таки добре пізнав московську загрозу і словянство „старшого брата" та піде разом з іншими народами, гнобленими Москвою проти імперіялістичної Москви і большевицької тиранії.

Це, що сталось у Чехії, повинно теж уздоровити уми тих наших українців, що навіть на американській вільній землі служать Сталінові та помагають Матір катувати.

Гнат Климишин,
Палмертон, Па.

РІК — БАГАТИЙ НА ЮВІЛЕЇ.

На 1948 рік припадає багато роковин, які ми повинні обходити з особливою пошаною, використовуючи їх для піднесення духа та кращого ознайомлення нас усіх, а зокрема нашої молоді, зо славним, хоч часто і трагічним, минулим України.

Отсе минає 960 років від хрещення Руси-України, 300 років від повстання Богдана Хмельницького, гетьмана України, 100 років від знесення панщини в Галичині й 30 років від проголошення Української Державної Самостійности в Києві та Львові.

Ми, в місті Дітройті, вже приготовляємось до святкування тих великих роковин. Але не чуємо за інші громади, а треба, щоб усюди відбувались величаві, культурні, українські маніфестації. Чи не було б добре, щоб Український Конгресовий Комітет видав відповідну відозву в цій справі до усього нашого громадянства? Як так станеться, тоді всюди по громадах будуть над тим думати, бо не віро, щоб якась громада хотіла оставати позаду. Теж думаю, що було б добре видати відповідні брошури в англійській мові, які роз'ясняли б ті важні події, які згадуємо. Такі брошури треба б поширити по всіх громадах для освідомлювання нашої молоді, як і для інформацій американців, які можуть і повинні бути на таких культурних маніфестаціях як гості, чи як бесідники.

П. Крупка,
Дітройт, Миш.

ЧИ Є ДЕ ГРУБШЕ ДЕРЕВО?—Може є, а може нема, відповідають знавці, міряючи дерево, яке бачимо на картині та яке росте в Вайт Плейнс, Ню Йорк. Його обвід у найширшому місці при землі виносить 19 стіп та 11 цалів. Дерево має понад 200 років.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,996 Набережний Дмитра і Михайла з с. Завоза (коло Стрия) від Набережний Степана с. Івана.

12,997 Сікорський-Матвіїв Михайла з с. Желихів Малий (Камінка Струмилова) від Позолюк Марії з д. Лозова.

12,998 Дуда Василя з с. Верхні (Калуш) від Барнич Василя.

12,999 Кінах Григорія і Веськи з с. Річиці від Боцій Катерини.

13,000 Микульський Константина з с. Олександра від Бойченко Федора.

13,001 Воляк Катерини з д. Федик з с. Жовчева (Рогатин) від Федак Миколи.

13,002 Дрогоруб Йосифа з. Івана з с. Війтовин (Сатанів-Подільщина) від Шмендяк Аделі.

13,003 Тимець Степана та рідних Лихолат Михайла від Дорош Івана.

13,004 Безушко Якова батька в Детройті від доньки Мельник Анни з д. Безушко.

13,005 До рідних і знакомих від Очерет Івана.

13,006 До родин Дульських з м. Тальне (Вел. Укр.) від Шиленко Володимира.

13,007 До родин Гамера Івана, Степана, Дмитра в Ню Йорку від Гамера Остапа.

13,008 Русняк Антона з с. Бук від Русняк Юрка.

13,009 Максимів Івана з с. Шульганівки (Чортків) від Максимів Михайла.

13,010 До рідних і знайомих з с. Терки (Ліско) від Вайда Василя.

13,011 Снігур Афтаназія з с. Мосурівці (Кременець-Волинь) від Ковальчук Афтаназія.

13,012 Юрченко Анастазії з с. Біньова (Турка) від Лецнер Марії д. Марії Юрченко.

13,013 Швед Василя і Івана з с. Буциків (Скалат) від Швед Володимира.

13,014 Гелевич Івана брата, Яворський Йосифа вуйка від Гелевич Миколи з с. Жабокруки (Бібрка).

13,015 а) Бабій Михайла з с. Теляче (Підгайці) від Сташків Гринька.

13,015 б) Рідних і знакомих з с. Теляче (Підгайці) від Бойко Івана.

13,016 Михайлишин Павла батька з с. Кривотули (Станиславів) від сина Михайлишин Івана.

13,017 Процяк Марії (перебувала в Мехико) від Хомишак Теодора.

13,018 Плянка Марії зам. Новак від Плянка Ярослава.

13,019 До рідних і знакомих зі Львова і Радехівщини від Борщ Ярослава.

13,020 Павлик Марка з с. Криховиці (Долина) від Павлик Анни зам. Лагойда.

13,021 Чечіль Степана з с. Долина (Рогатин) від Кузик Дмитра.

13,022 Ольшевський Теодора батька з м. Казимір (Слупицькі) від Ольшевський Франка.

13,023 Онищук Яремка з с. Немилів (Радехів) від Литвин Василя.

13,024 Козорів Катерини з д. Кобасата з с. Дібринова (Рогатин) від Мельник Івана.

13,025 Котиський Стефана з с. Коросно (Добромиль) від Глинянський Теодора.

13,026 Шубинець Нафи з с. Вишкова від Гуменний Йосифа.

13,027 Брата на скитальщині Гунчак Семена сина Миколи з с. Завалів (Підгайці) від брата з Америки Гунчак Павла.

13,028 Костевка Андрія з с. Черняви (Мостиська) від Костевка Евдокії зам. Бевшко.

13,029 Миляп Степана (Калитка) з с. Добростан (Городок) від Дмитрик Івана.

13,030 До таборових управ на скитальщині від відділу розшуків при ЗУАДКомітеті: Просимо звідомити по таборах, що Ева Ликтей (з дому Камінецька) з Америки пошукує братового сина син Івана Камінецького (мавби бути в Німеччині англійської зони).

13,031 Йовчук Івана з с. Залуже (п. Кобринського(від Ягнушевська (Іовчук) Віри.

13,032 Садляк Антона, Омеляна і Дмитра з с. Іскані (Перемишль) від Плечень Павла.

13,033 Петрів Григорія і Петра, Тодуровський Михалини від Петрів Ярослава з с. Утішків (Золочів).

13,034 Соболь Павла з с. Косно, кревних і знайомих (Добромиль) від Соболь Марії зам. Яримович д. Михайла.

13,035 Жовнірчук Павла вуйка з Мінської области від Урасовська Валентини зам. Скібіцька.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Виставка творів українського мистця: Василя Хмелюка.

В ґалерії Дюран-Руель при 12 Іст 57 Стріт відбудеться тепер виставка малярських творів Василя Хмелюка з Парижа. Ґалерія Дюран-Руеля є філією такої самої в Парижі, що спеціялізується в колекціонуванні і продажі передусім французьких імпресіоністів. Крім залі, в якій висять твори Хмелюка, в іншій бачимо збірку творів корифеїв французького імпресіонізму: Ренуара, Моне, Сіслея і Пісарро.

Василь Хмелюк приїхав до Парижа з Праги 1928 р. і відтоді живе в Парижі. Він виставляв кількома наворотами і у Львові, де Національний Музей має у своїх збірках дві його речі. Серед кількадесятитисячної маси малярів у Парижі Хмелюк зумів вибитися, особливо в останні довоєнні і воєнні роки. Його твори виставляють передові паризькі ґалерії і в Парижі він має вже добре цінене імя. Після війни він улаштовував уже кілька виставок, що пройшли з великим успіхом.

Хмелюк передусім кольорист і належить зовсім до тієї французької модерної школи малярства, що її звуть „фовістами" або „дикими" (фов — дикий). Вони не тримаються у своїх малярстві ніяких традицій, а шукають загодно все нового і свіжого пластичного переживання. Тематика в їх творчості не грає ніякої ролі, бо головне для них це кольор і ним хочуть вони говорити так, як музик говорить тонами. Поте реальна річ у Хмелюка не зникає і він не має нічого спільного з мистецтвом абстрактним. Кольор його приємний і дуже культурний, і з цього погляду його портрети, краєвиди і мертві природи є творами високого мистецтва. Якщо б ми хотіли шукати йому учителів, то ним буде передусім французький імпресіоніст Едуар Мане, тільки що в Мане рисунок іде впарі з кольором, тоді як у Хмелюка нічого рисункового не вичуваєтся. Він більш свобідний і суто-малярський. Від Мане скористав він особливо в оперуванні чорними кольорами.

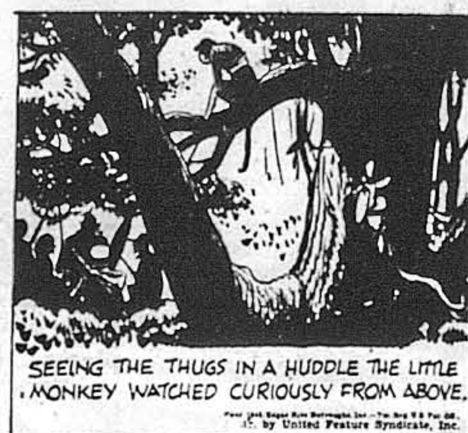
Виставка, що обіймає твори 1943-7 рр., відкрита від 8—31 березня 1948.

С. Г.

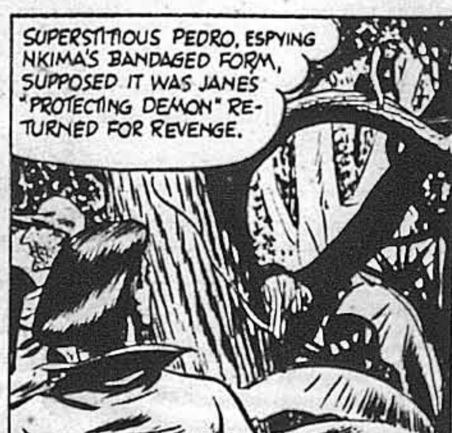
ТАРЗАН, ч. 1808. „Опікунчий злий дух".

Тоді, як Еронго й Красова банда змовлялися, щоб вбити Тарзана, Нкіма дігнала їх.

Побачивши бандитів вкупі, мала малпочка приглядалася їм пильно згори.

Та забобонний Педро, заглянувши Нкіму в бандажах подумав, що це „опікунчий злий дух". Джени повернувся за пімстою.

З поражаючим криком Педро втік в нетри, а мала малпочка відскочила набік.